

Посохов І. М.

доктор економічних наук,
професор кафедри менеджменту інноваційного підприємництва
та міжнародних економічних відносин

Падалка П. А.

аспірант кафедри економіки та маркетингу
*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»
м. Харків, Україна*

СУТНІСТЬ ПРЕВЕНТИВНОГО УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

Превентивним управлінням деяким об'єктом (системою) називається управління, спрямоване на недопущення або запобігання виникненню несприятливої (кризового, аварійного) стану керованого об'єкта.

Превентивне управління тісно пов'язане з управлінням ризиками і використовується у вітчизняній літературі, переважно в контексті, коли мова йде про стратегію управління, про сутність і принципи організаційно-технічних і управлінських методів запобігання кризових станів об'єктів управління. У той же час, якщо мова йде про алгоритми і математичні методи оцінки ризиків настання кризового стану керованого об'єкта, а також про імовірнісні оцінки ефективності методів зниження ризиків, то використовується термін «управління ризиками» [1; 2; 5; 6; 7; 8; 9].

Превентивне управління дозволяє значно знизити витрати ресурсів на забезпечення виконання керованим об'єктом поставлених завдань, так як витрати на виявлення і ліквідацію несприятливих чинників значно нижче, ніж на ліквідацію кризового стану керованого об'єкта, яке ці фактори можуть викликати.

Превентивний рівень, на думку К. Kahkonen і К. А. Artto, складається з шести послідовних етапів:

- 1) визначення проекту – виявлення причин вибору даного проекту, його стратегічних цілей, планових завдань, обсягу матеріальних і нематеріальних ресурсів;
- 2) попередній аналіз ризиків – ідентифікація первинних факторів і загроз для проекту;
- 3) моделювання проекту – складання кількох моделей, які можуть бути розроблені з урахуванням критеріїв оцінки проекту;
- 4) складання проекту FMESA (аналіз видів, наслідків та критичності відмов) – обробка та аналіз інформації про відмови процесів проекту;
- 5) аналіз ризиків – повне дослідження і вивчення ідентифікованих ризиків, але результатами якого буде обрано коригувальні дії;

б) сценарний вибір – вибір базового сценарію та його зіставлення з критичними точками інших сценаріїв, які, в свою чергу, зберігаються як альтернативні [10; 11].

Науковий підхід, заснований на зв'язку превентивного управління з ризик-менеджментом, простежується також в роботі Л. Лич [4]. З точки зору Л. Лич [4], превентивні заходи спрямовані на запобігання або зниження ймовірності настання подій-причин, а саме превентивне управління включається в плануванні. Ми погоджуємося з Є. Кузьміним, що «сукупність заходів превентивного управління можна поділити на дві групи. До першої групи належать заходи попереджувального та компенсуючого характеру – створення резервів і запасів (страхування, самострахування), згладжування. Друга група заходів захисного характеру містить прогнозування (планування), нормування, стандартизацію, уніфікацію, спеціалізацію, об'єднання та розподіл, вибір сфери діяльності, контроль. Використання всіх названих заходів дозволяє реалізувати дві базові умови теореми граничної самоорганізації, що приводить систему в стан більшої визначеності і, отже, більшої стабільності» [3, с. 108-117].

Рекомендації з превентивного управління ризиками промислового підприємства зображено на рис. 1.

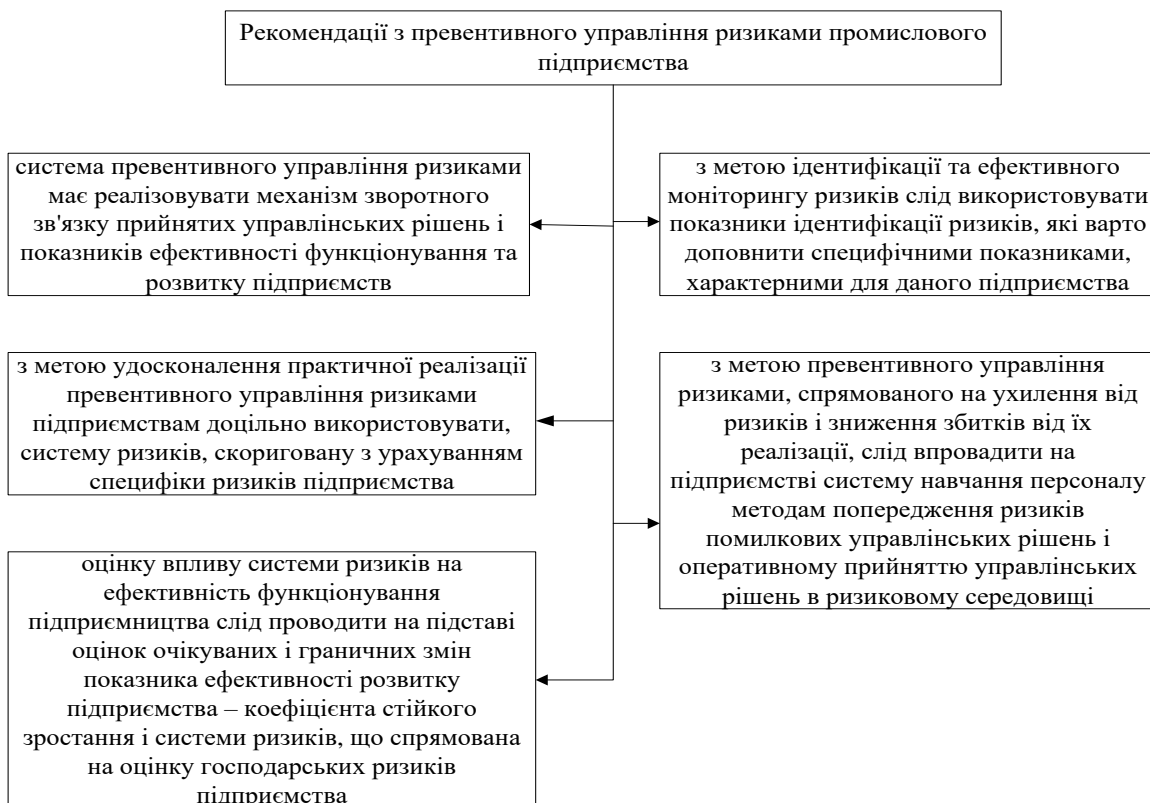


Рис. 1. Рекомендації з превентивного управління ризиками промислового підприємства.

Джерело: запропоновано автором

ЛІТЕРАТУРА

1. Воронина, Вера Михайловна. Превентивное антикризисное управление промышленным предприятием на основе диагностики : автореферат дис. ... доктора экономических наук : 08.00.05 / Воронина Вера Михайловна; [Место защиты: С.-Петерб. гос. ун-т экономики и финансов]. – Санкт-Петербург, 2009. – 34 с.: ил. РГБ ОД, 9 09-2/4154
2. Дикань В. Л. Дослідження міжнародних стандартів управління ризиками / В. Л. Дикань, І. М. Посохов // Бізнес Інформ. – 2014. – № 1. – С. 314-319.
3. Кузьмин Е. А. Неопределенность и определенность в управлении организационно-экономическими системами : [монография] / Е. А. Кузьмин; [отв. ред. Ф. Я. Леготин]. – Екатеринбург: Институт экономики УрО РАН, 2012. – 184 с.
4. Лич Л. Вовремя и в рамках бюджета: Управление проектами по методу критической цепи / Пер. с англ. М.: Альпина Паблишер, 2010. – 354 с.
5. Павлова, Елена Валерьевна. Превентивное антикризисное управление предприятием на основе методов риск-менеджмента: автореферат дис. ... кандидата экономических наук: 08.00.05 / Павлова Елена Валерьевна; [Место защиты: Государственном образовательном учреждении высшего профессионального образования «Санкт-Петербургский государственный университет экономики и финансов»]. – Санкт-Петербург, 2006. – 21 с.
6. Посохов І. М. Теоретичні та практичні аспекти управління ризиками корпорацій : монографія / І. М. Посохов. – Харків : ПВПП "СЛОВО", 2014. – 499 с.
7. Посохов І. М. Дослідження факторів ризиків корпорацій / І. М. Посохов // Бізнес Інформ. – 2012. – № 8. – С. 207-211.
8. Превентивное управление. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://kartaslov.ru/карта-знаний/Превентивное+управление>
9. Превентивное управление. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://ru.wikipedia.org/wiki/Превентивное_управление
10. Artto K. A., Kahkonen K., & Pitkanen, P. (2000). Unknown soldier revisited: A story of risk management. Project Management Association Finland, PMA Finland, Helsinki, Finland.
11. Kahkonen K., Artto K.A. Managing Risks in Projects. Taylor & Francis, 1997 375 p.

Собчак Г. М.

Аспірант

ВНЗ Укоопспілки

«Полтавський університет економіки і торгівлі»

м. Полтава, Україна

СОЦІАЛЬНА КООПЕРАТИВНА МОДЕЛЬ: ДОСВІД ІТАЛІЇ

Традиційно кожен підприємець прагне до стабільного розвитку свого бізнесу, підвищення рівня його прибутковості та масштабування. Не є винятком і стоматологічний бізнес. Для досягнення цієї мети існує багато шляхів, у тому числі й зарубіжний досвід.